

leerling:

groep:

maatwerk oranje

onderdeel 1

rivier de nijl

blok 8

gier

relatie tussen hoeveelheden en de getallenlijn

handleiding en antwoorden

computerprogramma

gier

8: tientalligheid in geldcontext met geldmeter

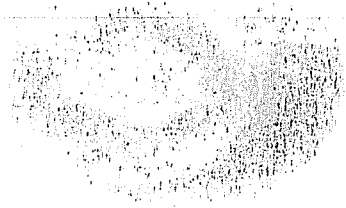
1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

Zelfstandig oefenen**Computerprogramma**

In plaats van de werkbladen te maken, kunnen de kinderen ook met het computerprogramma werken. Bij dit blok hoort oefening 7 (Volgorde in de telrij, met boeken).

Werkblad 28

Opgave 2: Zie de introductie.

Werkblad 29

Opgave 2 en 3: Als voorbereiding tekent u enkele kaartjes uit een nummertjesautomaat, zoals bij de bakker, het postkantoor, enzovoort. U vraagt de kinderen wie het eerste aan de beurt is: 43, 39 of 45. Vraag een van de kinderen om de nummers in de goede volgorde te zetten: eerst nummer 39, dan 43 en ten slotte 45.

Ook het omgekeerde, wie het laatste aan de beurt is, laat u aan de orde komen: de laatste is nummer 45, daarvoor nummer 43 en dan nummer 39. U laat zien hoe je ze van groot naar klein schrijft: 45, 43, 39.

Werkblad 30

Opgave 2: De kinderen vullen stukjes getallenlijn in, waarbij het accent vooral ligt op de overschrijding van het tiental. Geef extra aandacht aan de schrijfwijze. Maak de kinderen erop attent dat het schrijven van de getallen van links naar rechts moet gebeuren, net zoals bij het schrijven van woorden. Hierbij zal naar voren moeten komen dat de getallen, bijvoorbeeld 27: zeven-en-twintig, in een andere volgorde worden geschreven dan ze worden uitgesproken. Sommige kinderen zullen baat hebben bij de afspraak of regel: eerst het tiental (tientje) en dan de lossen.

Werkblad 31

Opgave 2: Zie werkblad 30.

Werkblad 32

Opgave 2: Zie de beschrijving bij de aanvullende instructie.

Werkblad 33

Opgave 2: Hier moeten de getallen in de parachutes op de juiste plaats op de getallenlijn landen. Maak de kinderen zonnig attent op de kleine streepjes die op de plaats van de vijftallen staan.

Werkblad 34

Opgave 2: Zie werkblad 33. Het gaat hier om ballonnen die op de goede plaats op de getallenlijn vastgemaakt moeten worden.

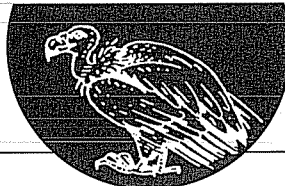
Werkblad 35

Opgave 2: Zie werkblad 33. Hier gaat het om vliegers die op de goede plaats op de getallenlijn vastgemaakt moeten worden.

Aanvullende instructie

Mochten de kinderen nog veel problemen ondervinden met het op volgorde zetten van de getallen, dan komen de volgende oefeningen in aanmerking:

- Ritmisch tellen tot en met 100 en terug.
- U of een van de kinderen noemt een getal, bijvoorbeeld 43, en de (andere) kinderen tellen door: 44, 45, 46, enzovoort. Leg hierbij vooral de nadruk op de overschrijding van het tiental: 68, 69, 70, 71, enzovoort. Vooral bij het teruggtellen is dat voor veel kinderen in het begin een groot probleem: 82, 81, 80, eh, eh 79, 78.
- Werkblad 32. Dit is een zogenaamd leeg werkblad waarop – al naar gelang de problemen die de kinderen nog ondervinden – getallen genoteerd kunnen worden. Als voorbeeld kan gebruikgemaakt worden van de werkbladen 30 en 31.

Blok 8: Relatie tussen hoeveelheden en de getallenlijn

Doelen

- Automatiseren van de sommen tot en met 10.
- Oefenen in het leggen van de relatie tussen hoeveelheden en de getallen op de getallenlijn tot en met 100.

Materiaal

- Werkblad 36 tot en met 38.
- Klassikale getallenlijn.
- Eierdozen en losse (plastic) eieren.
- (Namaak)geld: tientjes en losse euro's.
- MAB-materiaal.
- Computer: oefening 8 (Tientalligheid in geldcontext met geldmeter).

Even herhalen

U tekent het volgende schema op het bord:

2 minder		2 meer
	6	
	8	
	5	
	7	
	9	

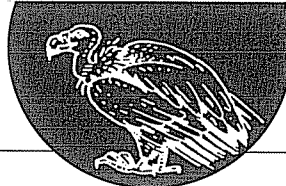
Vraag de kinderen op te schrijven wat er links en rechts moet komen. Gebruik bij het nalopen van de antwoorden de getallenlijn: 2 minder geeft 2 sprongetjes naar links en 2 meer geeft 2 sprongetjes naar rechts.

Idem met:

3 minder		3 meer
	5	
	7	
	4	
	6	
	8	

4 minder		4 meer
	6	
	4	
	10	
	5	
	8	

Schriftelijke oefeningen van deze aard staan bij opgave 1 van elk werkblad.

Introductie

Bij de introductie maakt u gebruik van de volgende materialen: eierdozen en losse 'eieren', (namaak)-geld (tientjes en losse euro's) en het MAB-materiaal. Doe hiermee de volgende oefeningen:

- Wijs een getal aan op de klassikale getallenlijn en laat de kinderen dit getal uitspreken en leggen met de drie genoemde materialen.
- Leg een getal met één van de materialen, laat de kinderen tellen welk getal het is, het uitspreken, noteren en aanwijzen op de getallenlijn.

Begeleid oefenen

Van hoeveelheid naar getal op de getallenlijn

Leg een getal met één van de materialen, laat de kinderen tellen welk getal het is, het uitspreken, noteren en aanwijzen op de getallenlijn. Herhaal dit een aantal malen. Maak daarbij afwisselend gebruik van eierdozen, geld en MAB-materiaal. Laat de kinderen daarna zelf getallen leggen met materiaal en het getal op de getallenlijn erbij zoeken.

Van getal op de getallenlijn naar hoeveelheid

Wijs een getal aan op de klassikale getallenlijn en laat de kinderen dit getal uitspreken en leggen met de drie genoemde materialen. Laat daarna de kinderen zelf een getal op de getallenlijn kiezen en het vervolgens leggen met één van de materialen die ter beschikking staan.

Zelfstandig oefenen

Computerprogramma

In plaats van de werkbladen te maken, kunnen de kinderen ook met het computerprogramma werken. Bij dit blok hoort oefening 8 (Tientalligheid in geldcontext met geldmeter).

Werkblad 36

Opgave 2: Eén hoeveelheid (25) is al vastgemaakt. Vraag de kinderen of ze begrijpen wat de bedoeling is. Misschien is het verstandig samen nog een hoeveelheid te koppelen. Het begin van het 'touwte' is al aangegeven.

Mocht deze werkwijze problemen geven, laat dan het getal eerst nog in het vak bij de hoeveelheid noteren, voor de kinderen gaan koppelen.

Werkblad 37

Opgave 2: Zie werkblad 36.

Werkblad 38

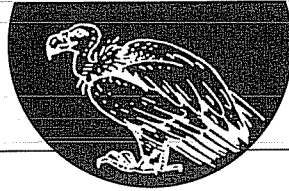
Opgave 2: Zie werkblad 36.

Aanvullende instructie

Als de kinderen nog veel moeite hebben met de koppeling van hoeveelheden aan de getallen, is het de vraag of het probleem vooral ligt bij het benoemen van de hoeveelheden (zie blok 2, 4 en 6) of meer bij het op volgorde plaatsen van de getallen op de getallenlijn (zie blok 1, 3, 5 en 7).

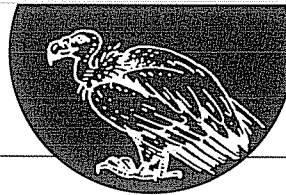
Voordat u de kinderen de werkbladen nogmaals laat maken, tekent u eerst een getallenlijn op het bord. U laat de kinderen ervaren dat het niets uitmaakt of de getallenlijn horizontaal of verticaal (zoals op het werkblad) getekend is.

Vervolgens neemt u één volle eierdoos, één tientje of één staafje van 10. U vraagt de kinderen hoeveel dat is en bij welk getal op de getallenlijn dat hoort (bij het getal 10). Op dezelfde wijze breidt u dat uit met 20, 30, 40, 50 en 60.

Daarna breidt u dit geleidelijk uit met andere hoeveelheden, waarbij in eerste instantie gekozen wordt voor gemakkelijke hoeveelheden: 25, 45 en 21, 32 en dergelijke. Laat de kinderen ook zelf eens een aantal eieren, geld, staafjes en blokjes benoemen en laat daarbij een ander kind het juiste getal aanwijzen op de getallenlijn.

Wanneer het bovenstaande goed gaat, wordt de getallenlijn als startpunt genomen en de koppeling gelegd met de hoeveelheden.

Werkblad 36**Opgave 1**

5	3	3	5
3	5	6	1
7	7	2	3
4	4	5	4

Opgave 2

59	56
50	49
41	45
37	33
25	20

Werkblad 37**Opgave 1**

5	4	3	4
2	2	6	8
4	6	4	5
1	3	2	7

Opgave 2

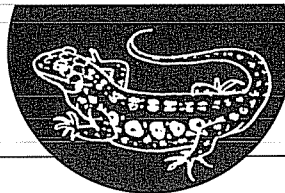
62	59
47	53
40	42
36	33
19	25

Werkblad 38**Opgave 1**

7	6	5	10
9	9	9	7
6	7	7	9
10	10	10	6

Opgave 2

63	59
53	47
40	34
28	25

Werkblad 39**Opgave 1**

1	3	2	0
3	5	3	5
2	1	4	2
4	6	7	1
0	2	5	6

Opgave 2

26.27.28.29.30.31.32.33.34.35.36.37.38.39.40
 48.49.50.51.52.53.54.55.56.57.58.59.60.61.62
 29.30.31.32.33.34.35.36.37.38.39.40.41.42.43

48.49.50.51.52.53.54.55.56.57.58.59.60.61.62
 74.75.76.77.78.79.80.81.82.83.84.85.86.87.88
 33.34.35.36.37.38.39.40.41.42.43.44.45.46.47

Werkblad 40**Opgave 1**

5	6	1	1
2	5	4	4
2	0	4	3
2	3	7	5
4	2	3	5

Opgave 2

57.58.59.60.61.62.63.64.65.66.67.68.69.70.71
 66.67.68.69.70.71.72.73.74.75.76.77.78.79.80
 86.87.88.89.90.91.92.93.94.95.96.97.98.99.100

79.80.81.82.83.84.85.86.87.88.89.90.91.92.93
 48.49.50.51.52.53.54.55.56.57.58.59.60.61.62
 57.58.59.60.61.62.63.64.65.66.67.68.69.70.71

Werkblad 41**Opgave 1**

3	5	3	2
1	7	6	6
4	2	1	4
5	8	5	3
2	4	0	7

Opgave 2

65 . 66 . 67	49 . 50 . 51	68 . 69 . 70
69 . 70 . 71	33 . 34 . 35	82 . 83 . 84
90 . 91 . 92	58 . 59 . 60	79 . 80 . 81
78 . 79 . 80	88 . 89 . 90	39 . 40 . 41
88 . 89 . 90	69 . 70 . 71	98 . 99 . 100

Werkblad 42**Opgave 1**

6	6	2	1
4	1	4	3
0	0	4	7
4	8	5	7
1	4	6	4

Opgave 2

In de bus van 21–40: 31 25 37 28
 In de bus van 41–60: 52 43 56 49
 In de bus van 61–80: 63 75 70 78
 In de bus van 81–100: 82 97 95 87

Opgave 3

55 . 56 . 57	38 . 39 . 40	70 . 71 . 72
69 . 70 . 71	29 . 30 . 31	98 . 99 . 100
49 . 50 . 51	89 . 90 . 91	59 . 60 . 61

Werkblad 43**Opgave 1**

6	6	5	6
2	8	8	1
5	4	3	10
7	7	7	4
3	5	2	9

Opgave 2

In de ton van 21–40: 27 39 35 32
 In de ton van 41–60: 42 52 50
 In de ton van 61–80: 64 78 73
 In de ton van 81–100: 90 89 99 94

Opgave 3

24 . 25 . 26	18 . 19 . 20	98 . 99 . 100
38 . 39 . 40	69 . 70 . 71	59 . 60 . 61
49 . 50 . 51	89 . 90 . 91	68 . 69 . 70

Werkblad 44**Opgave 1**

3	3	3	3
2	7	6	6
1	0	2	8
5	6	1	1
5	1	4	6